

Prædiken til 11. søndag efter Trinitatis

Af Mette Høyer Dansøn

Salmer: G 12 I høstens tid. G 24 Grib os om hjertet, G 17 Helt væk var hjertesorgen

—

G 25 Du kom fra himlen til vor jord, G 31 Som gæst ved Glædens bord, G 27 Vort håb er grønt

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Til nogle, som stolede på, at de selv var retfærdige, og som foragtede alle andre, fortalte Jesus denne lignelse: »To mænd gik op til templet for at bede. Den ene var en farisæer, den anden en tolder. Farisæeren stillede sig op og bad således for sig selv: Gud, jeg takker dig, fordi jeg ikke er som andre mennesker, røvere, uretfærdige, ægteskabsbrydere, eller som tolderen dér. Jeg faster to gange om ugen, og jeg giver tiende af hele min indtægt. Men tolderen stod afsides og ville ikke engang løfte sit blik mod himlen, men slog sig for brystet og sagde: Gud, vær mig synder nådig! Jeg siger jer: Det var ham, der gik hjem som retfærdig, ikke den anden. For enhver, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes.«

Lukasevangeliet 18,9-14

I den uge vi lige har haft, der har landmændene høstet kornet på markerne. De har høstet selv om det hele ikke er modent og selv om det er lidt for vådt. Det har de gjort fordi der er en dato, der hedder d. 20. august – i dag – hvor hovedafgrøden på marken skal være høstet – man kan dog godt få 2 ugers udskydelse – hvilket nogle, især nordjyske landmænd kan have behov for.

Kirkerne har altid markeret høsten. Også i by-sogne som vores, hvor der højst høstes i parcelhushaver og i kolonihaver, som der nu også er en del af i sognet.

Og vi markerer høst, ikke så meget fordi vi har fyldte lader, men fordi vi bliver opmærksomme på hvor meget vi får givet, og hvor meget vi har at takke for.

Ikke kun mad i supermarkederne – men også at vi er en del af den høst, der kan hentes hjem på vores yderste dag.

Vi må gerne stoppe op og takke for at vi kan nyde høsten og at vi selv er høst.

Vi må gerne blive lidt ydmyge og tænke over hvor lille en andel vi selv har i det – og hvor stor en nåde, der vises os.

Ydmyghed er et tema i dagens evangelium.

Enhver som ydmyger sig selv, skal ophøjes.

Bevægelsen fra noget ophøjet, til noget meget mere ydmygt, den kender Gud selv, da han tog kød på og kom til jorden som et menneske og tog skridtet videre til at dø på korset for os, før han opstod og igen for til himmels.

Smukke er det beskrevet i hymnen i Filipperbrevet hvor der står:

Han, som havde Guds skikkelse,
regnede det ikke for et rov
at være lige med Gud,
men gav afkald på det,

tog en tjeners skikkelse på
og blev mennesker lig;
og da han var trådt frem som et menneske,
ydmygede han sig
og blev lydige indtil døden,
ja, døden på et kors.

Derfor har Gud højt ophøjet ham
og skænket ham navnet over alle navne,
for at i Jesu navn
hvert knæ skal bøje sig,
i himlen og på jorden og under jorden,
og hver tunge bekende:
Jesus Kristus er Herre,
til Gud Faders ære.

Frelsesplanen med at blive et menneske, der skal dø på et kors,
gravlægges, opstå og fare til himmels, det er en – for Gud –
ydmygende frelsesplan, men det er den, der er blevet gennemført
med fødslen i julen, med døden og opstandelsen i påsken og med
opfarelsen til himlen Kristi Himmelfartsdag..

Vi kan lære noget om ydmyghed af Jesus.

Både fra de store overordnede plantegninger, men også fra:
Dåben, hvor han lader sig døbe af sin fætter Johannes, selv om
Johannes mener det burde være omvendt, at Jesus skulle døbe
ham...

Vi kan lære noget om ydmyghed fra fristelsen i ørkenen, hvor
Jesus forsagede djævelen, der fristede med riger og magt...

Fra indtoget i Jerusalem, hvor han kom sagtmødt ridende ind på
et æsel, på et trækdyr...

Fra fodvasken Skærtorsdag, hvor Jesus vasker sine disciples
fødder.

Fra alle de steder, hvor Jesus lytter og ændrer mening – som i mødet med den Kanaanæiske kvinde, der overbeviser Jesus om at frelsen også kan komme til hende, selv om han i første omgang afviser hende...

Og vi kan lære noget om ydmyghed fra dagens lignelse om Farisæeren og tolderen, der beder to vidt forskellige bønner. En Farisæer er et medlem et indflydelsesrigt religiøst parti i jødedommen. De opfordrede til en streng og nøjagtig lovoverholdelse

En tolder derimod er en, der arbejder for besættelsesmagten... en der samarbejder med fjenden. Tolderen driver told ind for Romerne. Tolderen har ikke været særlig populært blandt de jøder, der skulle betale til dem, for romerne havde taget deres selvstændighed fra dem, og gennem tolderne tog de nu også penge....

At være besat af en fjende har udfordret jødernes selvforståelse, som det udvalgte folk... Gud var for jøderne ikke kun en fredens Gud, men også en Gud, der skulle hjælpe og sørge for sejr på slagmarken... Vi kender fortællingen om David og Goliat – Goliat som den store og stærke soldat, og David som den kønne hyrdedreng, der vinder kampen mod Goliat, fordi Gud er med ham... Under Romerrigets besættelse af Israel var selvforståelsen udfordret – hvorfor har Gud forladt sit folk?

Men Gud har netop ikke forladt folket – han står lyslevende iblandt dem i Jesus Kristus og fortæller lignelser om ydmyghed... Og tolderen i fortællingen bliver fremhævet som et godt eksempel... Et eksempel på ydmyghed! Ikke på grådighed – ikke på svigt – et eksempel på ydmyghed, som vi kan lære noget af.

Jesus han spiste og drak med toldere. Vi kender fortællingen om Zakæus, der var tolder, og som Jesus gæstede og spiste og drak sammen med. Det ændrede Zakæus at blive anerkendt som værdig...

Ved nadveren er vi velkomne til at deltage... Vi bliver anerkendt som værdige, på lige fod med tolderen. – Tolderen, som vi må have som forbillede – i en erkendelse af, at vi har meget, der skal tilgives, og i erkendelse af at vi ikke kan retfærdiggøre os selv, men har brug for Kristi retfærdighed, som den rækkes os i brød og i vin...

Vi behøver ikke at pege på alt det gode vi gør eller lade munden løbe med ord i lange bønner – vi kan falde på knæ ved nadveren i ydmyghed og erkendelse af, at alt godt bliver os skænket... Vi kan bede Fadervor, som er en dækkende bøn i alle sammenhænge – en bøn vi har lært af Jesus.

Gud ved godt hvad vi trænger til, håber på, ønsker os – han ved godt hvad vi har gjort, hvad vi trænger til at få tilgivet, hvor vi har fejlet og hvor vi har brug for et skub ud af egoismen.

Gud kender os, og i dag opfordres vi til at lære den mere ydmyge side af os selv at kende, den side, der må erkende, at alt hvad der er godt og fint i verden, det er noget vi får skænket af Gud.

Og i høsttid kan vi takke for maden, og for at vi selv engang vil blive båret hjem som Guds høst.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen